

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

10. Petri lacrymæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

subdunt: Venite ergo, & fruamur bonis, quæ A
sunt (modò, quoniam, an alibi bona sint, ignoramus) & utamur creaturâ, tanquam in iuventute celeriter (ne celeriter nobis hæc bona pertranseant.) Vino pretioso, & unguentis nos impleamus, & non pertranseat nos flos temporis. Coronemus nos rosis, antequam marcescant, nullum pratum sit, quod non perit anseat luxuria nostra. Nemo nostrum exorsit luxuria nostra, ubique relinquamus signa lætitiæ, quoniam hoc est pars nostra, & B hæc est pars nostras, & nihil præterea speramus. O luxuriam, quæ ad ipsissimum atheismum perducis!

Isach. 8.

Chald.

Quid Numinis, quid religionis, rogo senioribus illis, qui ramis natibus applicatis in signum luxuriæ (Chaldaicè enim est: adducunt confusionem ad facies suas) dorsa habebant contra templum Domini? an non propriè Athei?

Hieron.

Cavendum ergo primùm à mulieribus, ab aspectu, à colloquiis, à frequentia: nam, ut ait Hieronymus: Prima tentamina sunt mulierum frequentes accessus. Nec aliud, credite, communis hostis ardentius optat, quam homines à Deo per carnis luxuriam revocare.

At lachrymis mea vita viret. Lachrymosi
Verè hoc ille, & ingeniosè sub amarant- Pœnitentiæ
tho. Caterùm ipse sub hoc tristi corde symbolum
exscribam; ac multo verius: amarantus.
Et lachrymis mea vita viret.

Et cepit flere, inquit Marcus: quia nimirum à fletu postea nunquam destitit: Petrus suam sed dum vixit, singulis diebus, per aliquod negationem temporis spatium, negationis suæ peccatum detota vitâ fleavit. Sic D. Clemens. Unde & oculos semper quasi sanguine resperfos habuit, quod eos D. Clem. in perpetuis serè lachrymis fatigaret. Sic Nicæphorus. Quin adeò largitus ploravit, ut jugis Nicoph. l. 2. ipsa lachrymarum unda ex oculis manans c. 36. quasi sulcos, ac veluti cuniculos, & aqueductus in maxillis effecerit. Sic idem Clemens. Unde & dicere poterat: Facies mea intumuit à fletu. Neque ob id longius abest, D. Clem. in qui illud: Et cepit flere, ad Hebraicum transtulit: Et erupit in fletum; quia scilicet totum in lachrymas se solvit amaras.

Quid autem mirum? statim enim ac Dominus dirupit petram, fluxerunt aquæ, & torrentes inundaverunt. Psal. 114.

Ipsè nimirum, ipsè est, qui convertit petram in stagna aquarum, & rupem in fontes aquarum. Unde, Psal. 113. Isa. 35.

Et quæ erat arida, in stagnum. Ut fluminis impetus lætificaret civitatem Dei. Psal. 45.

PETRI LACHRYMÆ. D

PUNCTUM X.

Et egressus foras fleuit amarè.
Luc. 22.

Psal. 118.

Exitus aquarum deduxerunt oculi mei Theodoretus: Hoc est, Fluminis instar lachrymas profundebam. Hieronymus, rivus; Chaldaeus, fluentia; Pagninus, pelagi aquarum fluebant de oculis meis. Ambrosius: Per exitus aquarum descenderunt oculi mei, quia non custodierunt legem tuam, ne se videlicet unquam clauderent radiis tuæ lucis.

Psal. 47.

Fuerunt & mihi lachrymæ meæ panes die, ac nocte, dum dicitur mihi quotidie: Vbi est Deus tuus? Heu! heu! & potui te negare? nec, quoad vixero, illachrymabor?

O, ô felices lachrymæ, quæ ut eleganter ait D. Leo, ad diluendam culpam negationis virtutem sacri habuere Baptismatis! O felix (si dicere sic licet) crimen, quod tam felicibus lachrymis expiatum est! Lachryma siquidem, ait Petrus Cellensis, sordida lavant, decorant fœda, suscitant mortua. Demergit lachryma populorum crimina. Lachryma diluvium est peccatorum. O Lachryma diluvium peccatorum. Lachryma (exclamat Augustinus) tu contra rivum hominum suave solatium, qua passionis Christi es vicaria. Et planè vicaria, quod à vicariis absolvat, quod sordes, & maculas vicariâ potestate, atque virtute detergat. Et passionis Christi vicaria.

O verè lustrales aquas! (sic disertè clamat in oratione Pelicanus, cujus ex fletore, & corde pretiosum hunc ad peccatorum vitam sanguinem fundo) ô undas expiatrix! ô piacularis latices lachrymarum! ô culparum balneos salutare! Quod nam, aqua animarum?

nam, quæso, tantum est scelus, Fratres, quo anima nostra sordescat, quod hac undâ ablui, mundarique non possit? Quæ criminum macula ita potest cæno in quinamento hominem sordidare, quæ hac doloris eluvie inundata non evanescat? Denigretur culpæ fulgine super carbonum nigredinem facies animarum: his aquis aspersa, super candorem nivium dealbabitur. Contaminetur animus criminum fœditate, scelerum maculis obsolescat, peccatorum cæno involvatur: lavetur hoc balneo, mirum quanto perfusus nitore splendescet.

Psal. 50.

Chryf. ser. 2. in ser. 5. Pass.

Chrysol. Pretiosus est, Fratres, poenitentia fructus: quia quod defendi non potest, abluere potest: lavant lachrymæ congeriem peccatorum. Quam pretiosa lachryma, quæ extergunt culpam, & exigunt veniam!

Abb. Gell. lib. de panib. c. 12.

Pulchrè Abbas Cellens. Mirum in hoc artifice Dei ingenium, ut lachryma de venis erumpens peccatorum profusa humiliter, absorberet omne peccatum. Nimirum non de mari, sed de oculi gutta ad animorum munditiem Deus compendiarit lacrum. Unde Chryf. Peccasti luxisti? Peccatum solvisti.

Chryf. hom. de eaco nat.

Eapropter Ambrosius in morte Satyri fratris, cui piè Mediolanenses lachrymis parentarunt: Eleverunt, inquit, juvenes, flevit senes, & quod est pretiosus, lachrymis suis ejus delicta laverunt. Illa, illa (subdit) lachrymæ sunt redemptrices, illi gemitus, qui dolorem mortis abscondunt.

Fons in quo extincta funalia reviviscant.

Dan. lib. 2. Epist. ep. 17.

O lachrymas! ô oculos! ô fontes (iterum dico) salutare! Extollat famæ præconiis veri semper elevatrix Antiquitas quendam in naturæ miraculis fontem, quod in eo (Authore Solino) extincta funalia reviviscant, de quo Damianus: Quis in Epiro alium fontem ita mirabilem præbuit, ut cum sit contractantibus frigidus, in eo tamen facies, ut in cæteris extinguimur accensæ, sed non ut in cæteris accendantur, extincta? Fortasse est hoc naturæ monstruosa fœtura: fortasse hoc, & id genus alia, mendacia sunt splendida literarum. Homo, homo mundi prodigium, homo naturæ miraculum, non unum, sed geminos, hâsque admirandos gerit fontes in fronte. Oculi, oculi, inquam, sunt isti fon-

Oculi fontes.

tes. In his gehennæ incendia extinguuntur: in his fax extincta divinæ charitatis accenditur.

Pfalmographus: Beatus vir, cuius est auxilium abs te, ascensiones in corde suo disposuit in valle lachrymarum, in loco, quem posuit. Hebr. Transeuntes per vallem sletus, fontem ponent eam. Chaldæus: Peccatores autem, qui transeunt per profundum gehennæ, sletes, sletus, sicut fontem ponent illud. O quantæ ergo vis lachrymarum! (exclamat Chryf.) rigant calum, terram diluunt, extinguunt gehennam, delent in omne facinus latam divinam promulgatione sententiam.

Psal. 43.

Genebr. ibid.

Chryf. ser. 93.

Lachrymæ extinguunt gehennam.

Quam verè Augustinus, aut quisquis Author est sermonum ad Fratres in cremo: Omnes aqua non extinguerent scintillam ad Fratrem in unam in Inferno: una lachryma, si de puro, & eremo, contrito corde processerit, totum Inferni ignem (supple quoad præsentem justitiam) extinguunt.

Hinc Abbas Cellensis: Lachryma vibrata revaginat acies: erecta jam respicit supplicia. Et ad rem addit: Exundantes irrorat flammæ. Annon Petrus, dum scelus admissum illachrymatur, & dolet, gehennales faces extinguit in lachrymis; caelestes vero ignes jam extinctos ad ignem, ipsi accendit in fontibus lachrymarum?

Ad Averni igitur loca lachrymarum imperium protenditur: in ipsas gehennales flammæ extenditur ditio luminum lachrymarum. Sopire, sedare, restringere potest æterna illa incendia stillas & dolore lachryma poenitentis. Annon ergo magnum regnum hoc est? Et quidem magnum, sed non hic sua ponit confinia.

Cælo, cælo, inquam ipsi se infert. Habet ex Basilio, & Nazianzeno, & Inferno Basilicæ. 4. nus codicem mortis, in quo Satanas Coccyro atramento, seu Stygiâ fuligine notat suos, juxta illud Prophetæ: Recedentes Jerem. 17. 13. à te, in terrâ scribentur. Habet & librum vitæ cælum, in quo cælo destinatos accolat adamantino stylo describit. Qui peccat, quoad justitiam præsentem, ex hoc deletur, in illo depingitur.

A:

At lachryma faciunt in illo lituram, & A felici penicillo in librum vitæ transcribunt. Lachryma volumini mortis est spongia deletoria: libro vitæ est candidum atramentum, & calamus adamantinus.

Lachryma peccatorum spongia.

Chryf. hom. 2. in Ps. 5.

Conceptus planè aureus, quia Chryfostomi. Peccata tua in libro scripta sunt: spongia autem instar sunt lachrymarum. Lachrymas mitte, & obliuerantur: lachrymas funde, & purus ille liber inuenitur. Magna peccatorum spongia sunt lachryma: magna lachrymarum vis est.

Psal. 50.

Dele, dele, ait lachrymans ille Rex, iniquitatem meam.

Ezech. 4.

Hinc & ad Prophetam Deus: Sum tibi laterem, scilicet crudum (velut ibidem Lyranus) & describes in eo civitatem Ierusalem, ordinabisq; adversus eam obsidionem, &c. Ierusalem obsessa (inquit illustri quidam ex neotericis Interpretibus) est anima posita in peccato, contra quam omnes divinæ justitiæ munitiones diriguntur. Verum hæc omnia in latere non decocto, sed erudo, qui facile aqua dissolvitur, describuntur: ut intelligamus, omnes divinæ iræ munitiones adversus peccatores dispositas, pœnitentiæ lachrymis posse dissolvi.

Corn. à Lap. ibid.

Isa. 2.

Lavamini, mundi estote. Lavamini à peccatorum maculis, lachrymis contritionis, ait Lyranus ex Interlineari, lachrymis pœnitentiæ; & venite, & arguite me, dicit Dominus. Et venite, & accutate me, tanquam ingratum (ita Paraphrastes) ante tribunal justitiæ meæ, si non respexero lacrymas vestras. Si fuerint peccata vestra ut coccinum (lachrymarum lixivio) quasi nix dealbabitur, si fuerint rubra, sicut vermiculus (lachrymis lota) velut lana alba erunt.

Chald.

O vere ergo latè patens lachrymarum imperium! Cæcæ tam quid si in ipsum Deum iura sui propagat imperii? Mens illa divina cui nulla est immetitas universa, quæ omnium capax, oblivisci nihil potest, quæ non solum omnium se: ut habet rerum imagines, & ideas, sed ipsa sibimet est omniū, quæ sunt, quæ fuere, quæ futura videbit posteritas, & quæ fieri possunt, speculum, & imago: hæc, Speranza Scriptura selecta.

Deo velut oblivionem adducunt lachrymas.

inquam, omniscia mens, patitur à lachrymis nescientiam: per lachrymas divinæ menti inducitur quædam oblivio. Si impius egerit pœnitentiam, (quod est, si lachrymas peccator effuderit) omnium iniquitatum eius non recordabor. O gemitus ergo! ô lachrymas (dicam piâ audaciâ) Lachryma omnipotentes, si Omnipotenti expungitis culparum memoriam!

Ezech. 18.

Lachryma quasi omnipotentes.

Quid mihi, quæso, affertis, aut quid effertis Lethæa vestra flumina, ô veteres fabulosi? Amni quippe vestro Lethæo quidam fluvius non fuit in vestrum Iovem. A novius Lethæus, stris lachrymis sentit De^o nosster oblivionis imperium: statim enim ac peccator venam aperit lachrymarum, & unda manat ab oculis, Deus, pedem mox ut intringit in aquâ, protinus omnium oblitiscitur peccatorum.

Et sunt velut quidam fluvius Lethæus.

O oculos! (licet iterum exclamare) imò, ô pocula peccatoribus salutaria, in quibus Deus omnium potat oblivio delictorum! Cessate, cessate jam veteres, vestro Numini fabuloso, mendaciorum pateris nectarcos latices propinare: verum veri Numinis nectar, imber est lachrymarum. Hic dum ex oculorum nimbo profunditur, dum per genas doloris profluvio cadit, invisibilis gressu, festino gradu super astra conscendit, inter illa Beatorum convivium, inter illas felicium dapes apponitur, ipsoque Dei ore delibatur, ac sumitur.

Et nectar Dei.

Hæc Fratres, Christi est sitis, hic gustus est Salvatoris. Chrysologus: Pharisæi domum Christi intravit, non accepturus Iudæicos cibos, sed divinam misericordiam largiturus, neque acubuit pocula saporata melle, floribus odorata sumpturus, sed pœnitentiæ lachrymas ex ipsis oculorum fontibus potaturus. Deus (subdit) delinquentium gemitus esurit: sicut lachrymas peccatorum.

Chrysol. ser. 93

Lachrymas sicut Deus.

Annon ergo cælo sese inferunt lachrymæ? Nec verò negandus est lachrymis in cælum appulsus, quando affinitas quædam inter cælum, & lachrymas intercedit. Cælum margaritæ simile perhibetur a Christo. Margaritam ipsa lachrymarum forma designat. Margarita scilicet est, quæ donatur à cælo, & è rore amaro, immò dulcissimo (quid enim dulcius

Lachryma cælo similis.

Matth. 13.

cuis lachrymis pœnitentium?) formatur A
 in conchyliis pupillarum. Pretiosa mas-
 garita cælum est. Emitur hæc merces
 pretio lachrymarum. Fuit contumelia,
 fuerit Libyæ Regis barbara detestatio,
 olim Romam fuisse venalem. Hæc no-
 stra felix conditio est: cælum venale est.
 Venditur, emitur, comutatur margarita
 cælorum, margaritis oculorum. Hoc
 est liberale commercium, hæc magnanimia
 mercatura, hæc beatissima nundinatio.

*Et pretiosa
 margarita,
 quæ cælum
 emitur.*

*Apoc. 7.
 Psal 55.
 Hebr.*

*Matth. 22.
 Et arma, qui-
 bus cælum ex-
 pugnatur.*

*Lachrymarum
 margaritis ni-
 tent porta ca-
 lorum.*

*Lachryma-
 rum, & cali-
 quædam na-
 turalis cogna-
 tio.*

*E lachrymis
 cælum pendet.*

Itaque hæc pretia pretiosa cælorum B
 foribus appenduntur, & ab ipso vendito-
 re Deo ex oculorum ætariis absterfa, in
 suo rationali æternaliter reconduntur.

Quod si regnum cælorum vim patitur, ut
 est Verbi Dei divinum effatum, lachry-
 mæ ipsæ sunt arma, quibus adamantei
 postes expugnantur, quibus æternales
 illæ fores refringuntur, & referantur.
 Cælestes oras intantes animæ Beatorum,
 in ipso cæli vestibulo affigunt margari-
 tas, tanquam arma victorum, victoria-
 rum insignia, ac titulos triumphorum.
 Mentior, si non cælestis. Hierusalem porta
 nitent margaritis.

Et verò ornant apposite portas cæli
 margaritæ, quando cognatio naturæ
 quædam intervenit inter cælum, & mar-
 garitas. Si serenum est, si tranquillum,
 felix concharum provenit genitura, insi-
 gnes candore, lævore, pondere prodeunt
 margaritæ. Si tonat, si nubilum est, si
 turbidum, pallidæ proveniunt, rugosæ,
 compressæ, abortus demum, non foetra.
 Numeratur hoc in magnis laudi-
 bus, è cælo pendere, faciem sortiri cum
 cælo, cælo magis, quam pelago sociari.
 Idem est, ut ita dicam, lachrymarum fa-
 tum hæc nostrorum conditio unionum:
 sed sorte beatiore, majore cum pretio,
 nobiliore cum dote. Illic è cælo pendet
 margaritæ: hic cælum pendet è lachry-
 mis, sumit faciem ex harum facie marga-
 ritarum. Iratum est cælum, ciet toni-
 trua, sævit procellis: non si patula ora
 concha diducat, serenatur. E converso
 miniteretur cælum tempestates, & fulmi-
 na, vibreret fulgura, nimbis desæviat in
 eriminum ultionem: appareat una la-
 chryma pœnitentis: prodeat, inquam,

una margarita in conchis oculorum, se-
 nitur omnis ira cælorum, omnes minæ
 cælitum abolerentur. O lachrymæ culpa-
 rum antidota! O scelerum amuleta! O
 irarum cælestium sedatrices!

*Lachryma se-
 lerum amu-
 leta.*

Quid hic insanis, infelix, & vana luxu-
 rias? Quid in nimio cultu, superbo fastu
 luxurias, ambitiosa libido? Decurris ad
 Indos: Erythræi maris undas velo, re-
 moque sollicitas: pelago te credis, infido
 monstro: ventorum ludibrio te com-
 mittis, è profundo mari tibi expiscatura
 materiam, & candidas baceas detractura
 conchis, quasi manubias pretiosas. Scilicet
 adeunda sunt vitæ pericula, undosa
 regna lustranda, scrutandi recessus inti-
 mi scopulorum, aquarum penetrabilia vest-
 figanda, ut pendeant ex auribus pretia
 prædiorum, ut appendantur cervicibus
 fœminarum integra patrimonialia, quasi
 opima spolia devictæ saugalitalis, quasi
 trophæa luxuriæ triumphantis. Scilicet
 interdicienda sunt cælo tonitrua, nubes è
 regione aëris ablegandæ, ut speciosi na-
 scantur concharum partus, ad ornanda
 colla, sinusque mulierum, ad librandas
 aures ponderibus pretiosis. Huc, huc sur-
 vota collimet sancta, & religiosa luxu-
 rias. Huc Christianus luxus aspiret, ut
 ornatas gestet genas harum decore mar-
 garitarum, ut gravidos habeat oculos
 unionibus lachrymarum.

Margaritis nomen unionis imposuere
 Romanæ deliciae, quod nulli duo inve-
 niantur indiffereti. At lachrymæ veriori
 vocabulo appellentur uniones. Vel una
 lachryma, criminum est lavacrum. Vel
 una lachryma est cæli pretium. Lachry-
 ma, inquam, una nos unit Deo, & infima
 Superis reconciliat.

*Lachryma
 merito unionis
 appellentur.*

Miratis? Desine. Lachryma ipsum Dei
 Filium ad nos inclinat (ita Abbas Cellenfis,) Abb. Cellenf.
 & ad veram Trinitatem, interveniente Spi-
 ritu, nos elevat.

Et annon ipse Dei Filius, filius lachry-
 marum? Quidni? Lachrymæ, lachrymæ filius Christus.
 parturire Christum. Sic Ambrosius. Amb. de pa-
 David dicebat: Lavabo per singulas noctes nit. l. 2. c. 8.
 lectum meum, lacrymis meis stratum meum Psal. 6.
 rigabo. Et idem meruit, ut ex ejus familiâ
 Virgo eligeretur, quæ aobis partu proprio Chri-
 stum

*Lachrymarum
 filius Christus.*

Bach. ep. de
recip. lapsis.Paradisum
aut faciunt,
aut inveniuntLachrymarum
egregius faber
Petrus.

Espicator.

i. Ioan. 5

Bernard.

Lachryma lin-
guæ efficacior.

Chryl. hom.

13. ad pop.

semper obtinet.

Chrysol. ser. 1.

in ser. 5.

Pass. in Oper.

Chryl. ost.

stum ederet. Ambrosio accinit & Bacchia-
rius ponderans, cur ex eâ, quæ fuit Uria,
nasci voluerit Iesus. Ait enim: Tu-
lis filius nascitur ex poenitentia, ealem partu-
riunt gemitus, & lamenta.

Quid plura? Aqua hæc, inquit, ubi su-
prà Abbas Cellensis, aut facit, aut invenit
Paradisum. Felicissimæ lachrymæ, feli-
cissime Petre. Hæc, hæc erant tuæ, ô Pe-
tre, delicia: hæc erant & tua pretiosa de-
fluvia: hoc fluxile tibi perpetuò pende-
bat ex oculis, genisque monile. Tuas
luminum conchas hi margaritarum fœ-
tus oblectabant: fœcundabant illas hi
partus madentium unioaum. Quid mi-
rum, si cæli claviger effectus, quod ipse
præsertim agnoveris lachrymarum pre-
tium, optimus illarum artifex, & faber
egregius? Quid mirum, quod nunc jam
lætus plorator solis gementibus referes
Paradisum? Tu etenim benè gementes
agnoscis, quod tam diu benè gemueris.
Tu probè lachrymarum, divitum, videli-
cet margaritarum pretia novisti, quod
eas feliciter in tui cordis, oculorumque
pelago piscareris, quam cum retia in ca-
pruram laxabas.

His, his, Fratres, Petrus divinam sibi
misericordiam, veniamque promeruit. Et
quid mehercule poenitentis lachrymæ
non obtineant? Quodnam scelus (iterum
rogo) quod lachrymis non donetur? Qui
scit fratrem suum peccare peccatum non ad
mortem, petat, & dabitur ei vita peccanti non
ad mortem. Est peccatum ad mortem, non pro illo
dico, ut roget quis. Vbi scitè Bern: Non dixit
Apostolus: Non ploret quis: sed, Non oret:
quia si ploras, obtinebis. Efficacior enim (sub-
dit) coram Deo est lachryma, quam lingua:
& plus fleatibus, quam orationibus fleatitur.
Et rem ad rem firmat: Audio, inquit, Pe-
trum flentem amare, non audio orantem, quia
lachryma amara fleatit Omnipotentem.

Pulchrè Chrysolom: Nemo ad Deum
aliquando flens accessit, qui non, quod postu-
lavit, accepit.

At quam citò! Chrysolomus: Videt se
Petrus gravia vulnera sustinentem, dirigit
preces ad Medicum per nuncios lachrymarum,
& dicium confessum recipit antidotum.

A Nallum planè crimen est, nullum om-
nino scelus, quod lachrymis non dilua-
tur. Civitas Nive (Hieronymus in Io-
vinianum) imminenti iram Domini, jeju-
norum miseratione detorsit, quam & Sodoma
placasset, & Gomorra, si voluissent agere po-
nitentiam, & lachrymas poenitentia patrocini-
ante conciliare jejunio.

Loquimini ergo ad petram, (quin solam
intuemini petram) & illa stabit vobis
aquas. Num. 20.

Refert, ut solet, eruditè Plinius, pe-
tram quandam in Phrygia à Solis percuf-
sam radiis, mox illachrymati. En, en, ut
mox ad iustitiam Solis aspectum Petrus il-
lachrymatur?

Afacietus nimirum divinis, Chri-
ste, montes, nedum lapides defluerent. Isa. 64.

Nunquid enim deficiet de petrâ agri mix-
Libani? aut evelli possunt aqua erumpentes
frigide, & defluentes, si potentissimi radii in c. 22. Luc.
cas dissolvant?

O divinorum oculorum virtutem! de
qua Ambrosius: Quos Deus respicit, plorant
delictum. Probat statim: Negavit primò
Petrus, & non fleuit: quia adhuc non respe-
xerat Dominus. Negavit secundo, & non
fleuit: quia nec adhuc respexerat Dominus.
Negavit tertio, & respexit Iesus, & ille ama-
rissime fleuit. Si ergo, subdit, ita sicut neces-
sarii oculi tui, Deus, respice in me, & miserere
mei. Tam id piè, quam eleganter. Psal. 24.

Nolite (diceret Petrus cum sponsa) me
considerare, quod suscepsim, quia decoloravit
me Sol. Legit Ambrosius: Quia non est in-
tuitus me Sol. Ergo, subdit, fuscatur, Apolog. Da-
quando non videmur à Christo, sed quan-
do videmur, albescimus.

Verè de Petro illud dici potest: Oculus
Dei respexit illum in bono, & erexit illum
ab humilitate ipsius. Facile est enim in oculis
Dei subito honestare pauperem. At quis eo
pauperior, quis eo vilior, qui Christum
negaverat?

Ecce autem oculi Domini super metuentes
eum, & in eis, qui sperant super misericordiâ
ejus, ut eruat à morte animas eorum. Psal. 32.

Quantas (diceret rursus) ostendisti
mihi tribulationes multas, & malas, per-
mittens, ut te negarem, sed conversus
oculo

Dddd 2

oculo pietatis, ac benignitatis tuæ, *vivificasti me.* Theodoretus, hoc est, iterum in vitam me reduxisti; & de abyssu terræ, aut ad Hebraicum, de voraginibus terræ (trina negationis) iterum reduxisti me; seu juxta Campansem, auxisti honoribus (super alios) ac vicissim consolatus es me; vel juxta ipsius paraphrasim, auxisti potentiam. Symmachus habet, magnificentiam meam (cæli nimirum clavibus) & reversus ad me, clementissimè tractasti me.

Ragnin.

Psal. 10.

D Prosp. 2.
de vocat.
Gen. c. 28.
Gen. 4.

Isa. 58.

Gen. 18.

Job. 10.

Matth. 9.

Chrysol. ser. 30

Oculi certè ejus in pauperem respiciunt. Astronomi vani, & nugaces frustrà jam mihi jaçtent felices astrorum quorundam aspectus. En, en verè benignissimus constellationis oculorum Christi aspectus! Hic, hic planè Petro felicior astrorum quorumlibet aspectu blandissimo. Sol, & lux reddita menti *Conversus Iesus respexit Petrum*, moxque in eo effecit quicquid Sol conversus, aspiciensq; nostrum horizontem efficere solet; luce dilecisset tenebras. calore frigiditatem depulit, virtute gelu, & glaciè dissolvit: *Christus illum divinis oculis convenit*, inquit eleganter D: Prosper, & ad largos pœnitum fetus potentè incitavit aspectu.

Væ, væ illi, quem non respicit Deus. *Respexit Dominus ad Abel*, & ad munera ejus, ad Cain autem, & ad munera illius non respexit.

Quare jejunavimus, & non aspexisti? Cum extendo, utis manus vestras, avertam oculos à vobis. Hinc ille, qui filium habebat à Dæmonio vexatum, hoc solum rogabat: *Respice in filium meum.* Hinc illi toties: *Si invenit gratiam in oculis tuis.* Noverant quippe, quàm salubre, quàm bonum, quàm magnum, quàmque honorificum à Deo respici.

Nunquid enim oculi carnei tibi sunt, aut sicut videt homo, & tu videlis? Haud planè.

Hominis visio ex Aristotele est per intransmissionem. At liceat dicere, Christi visionem fieri per extramissionem: ut enim videbat, gratias emittebat.

Vidit hominem sedentem in telonia. Mox è publicano Apostolus: nam *vidit illum Deus*, veluti pulchrè ait Chrysologus, ut

A ille videret Deum: vidit illum Christus, ut ille pœcunias latebras amplius non videret.

Suspiciens Iesus vidit illum. Mox Zachæus justificatus: *Zachæus, festinans descendende: hodie huic domui salus à DEO facta est.*

Hunc cum vidisset Iesus illum jacentem, Ioan. 5. mox: *Tolle grabatum tuum, & ambula.*

Vidit hominem cæcum à nativitate. Et Ioan. 9. quid mirum, si cæcus? *Sunt tenebræ*, inquit Gregorius. *Vbi Christus non respicit.* Psal. 7. pœnit.

Sed mox: *Et ecce video.* Felix, quia Christus te vidit. Chrysologus: *Hoc unversus sentit ex usu, de felicibus sic dicendo: Vidit illum Deus.*

O, ô divinos oculos vino pulchriores. Quem etenim, Dominus, respicis, & non lætificas? Agar post afflictionem: *Tu Deus, qui vidisti me.*

Abraham post Sacrificium: *Dominus videt.* Et in monte hoc Dominus *videbit.* Quasi diceret Ierabundus: *Hoc satis.*

Conversus ergo Dominus respexit Petrum, & Petrus egressus foras flevit amare. Tempus nimirum affuit, quo Sol resulsit, qui prius erat in nubilo livoris, ac sanguinis in hortu: divinaque lux lucis explicatis radiis in aquâ lachrymarum, immò in corde Petri accessus est ignis magnus, ita ut omnes mirarentur.

E benè gno Christi respectu nimirum veniunt lachrymæ pœnitentis: In hilaritate vultus Regis vitæ, & clementia ejus quasi imber serotinus. Statim ac Christus peccatorem respicit, illum solvit in lachrymas. Vade piè Guarrius Abbas: *Intendite, Fratres, in vultum serenissimi Regis nostri.* *Respexit in protoplastum, & mox animatus spiravit in vitam.* *Respexit Petrum, & mox compunctus respiravit animam: mox enim ut Dominus respexit Petrum, Petrus de clementiâ piissimi vultus suscepit imbrem serotinum, lachrymas post peccatum.*

Hic primus index Dei nos respicientis: hoc statim ex misericordi respectu Dei concipimus salutis testimonium, quodd imbrem concipiamus serotinum, quodd in lachrymas resolvamur.

Illachrymare igitur, illachrymare, ô Sap. 19. Petre, quando jam ignis valet in aquâ. his Gregor. 2. que.

Luc. 22.
2. Mach. 1.
Gen. 22.
Luc. 22.
Prov. 16.
Guar. Abb. ser. 3. in Rostri.
Sap. 19.
Gregor. 2.

Mor.

que lachrymis incalesce, qui jam modò intus à charitatis calore torpens, totus ad ignem frigefactus accesseras.

August.

O ignis, ò ignis, qui semper ardes, & nunquam extingueris, accende me. Accende lachrymas, & inflama suspiria, ut exurantur, nedum contribulentur capita draconum in aquis. Acrius etenim Diabolus, ut ille ait, contriti cordis lachrymâ torquetur, quàm flammâ infernalis incendii: & tolerabilius sustinet flammam suam, quàm B lachrymam nostram.

Isal. 73. Petr. Cellens. tom. 9. Bibl. veter. Patrù. Lachrymâ tora demonis. Item 2.

Vide ergo & tu. quia malum, & amarum est, reliquisse te Dominum Deum tuum, & non esse timorem Dei apud te. Ita, ita, Fratres, & nos cum Petro scelera nostra lachrymis diluamus. Heu! quoties & nos licet confessi simus novisse Deum? factis tamen negavimus! Heu! quoties & nos cum illo diximus: Quis est Dominus? Nescio Dominum, & Israel non dimittam?

Exod. 5.

Hoc plorandum, Fratres, hoc verè lugendum, non rerum temporalium jactura, non filiorum mortis tam immoderate, ut fieri solet, sed jactura divinæ gratiæ, sed mors, quam nos, nos ipsi intulimus Filio Dei.

Tetr. Cellens.

Sterilis, ait Petrus Cellensis, est omnis effusio lachrymarum, quæ non effunditur propter regnum calorum. Heu! flebam, Ajebat Augustinus, Didonem mortuam, quæ se occidit ob amorem Aeneæ, cum interea me ipsum in his à te morientem, Deus meus, vita mea, sicis oculis servem miserimus. Quid enim miserius misero non miserante se, & flente Didonis mortem, quæ flebat amando Aeneam, non flente autem mortem suam, quæ flebat non amando ee?

Aug. 1. Conf. c. 13. Lachryma Augustini in aniter susa.

Hoc caput, hic fons, unde jugiter defluamus, ut & veri lachrymarum fontes apud Gregorium, cum quis aut malorum suorum reminiscitur, considerans, ubi fuit, aut judiciorum Dei sententiam metuens, & secum quarrens cogitat, ubi erit, aut cum mala vitæ præsentis solerter attendens, moerens considerat, ubi est, aut cum bona sempiterna patriæ contemplatur, quæ quia nedum adipiscitur, lugens conspicit, ubi non est.

D. Greg. 23. Mor. 13.

Lachryma quas ob res fundenda.

Ob alia si fleas, audi in tuas lachry-

A. mas, quod de Magdalena lachrymis ille cecinit:

Tam pretiosa pedes Domini nisi lamberet unda, Vnda quid (ah! querever) tam pretiosa peris?

Apud Bossium in Bibliotheca.

CONSPVTATIO. PUNCTVM XI.

Tunc expuerunt in faciem ejus. Matt. 22. Mar. 14.

Confusio faciei mea Hieronymus: Ignominia faciei meæ cooperuit me, à voce, (ab ore) exprobrantis, & obloquentis. Idem, & blasphemantis, à facie inimici: & persecutis: hæc omnia vengerunt super me.

Psal. 43. Hieron.

Propter te, ò Pater, sustinui opprobrium, operuit confusio faciem meam.

Psal. 68.

Campensis in Paraphrasi: Tu enim iusto hanc pertuli ignominiam, ut texerit totam faciem meam infamis pudor. Extraneus factus sum fratribus meis, & peregrinus, ad verbû, & incognitus filiis matris meæ; adeò scilicet, ut me tam fœdè consputum non agnoverint. Tu scis improprium meum, & confusionem meam, & reverentiam meam. Iuxta alios: Tu scis opprobrium meum, & confusionem meam, & ignominiam meam, quam gravis, quam ingens: tu, tu scis ignominiam meam.

Ad Helviam Seneca: Ducebatur Aristides ad supplicium, cui quisquis occurrebat, deiciebat oculos, & ingemiscebat, non tanquam in hominem iustum, sed tanquam ipsam iustitiam animadverteretur. Irvensus est tamen, qui faciem ejus inspueret. Poterat ob hoc molestè ferre, quòd sciebat neminem id ausurum puri oris. Expende Philosophi lepotes, & acumina, & compone, si licet, hominem Deo. O quam sic fœdè consputus poterat molestè ferre, quòd sciebat, neminem id ausurum puri oris! Quàm nunc fœdè sputaminibus exceptus, non Aristides, sed Deus!

Sen. consol. ad Helviam. c. 13.

Consputare alium nemo puri oris potest.

Faciem meam non averti ab increpantibus, & conspuentibus in me. Hebr. ab ignominia, & sputo. Augustinus, à fœditate sputorum.

Isa. 50. Aug. ser. II. de Temp.